ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ផែនការប្រតិបត្តិស្ដីពីយន្តការជំរុញការចុះបញ្ជី ក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម ឆ្នាំ២០២៤-២០២៦

រៀបចំដោយក្រុមប្រឹក្សាជាតិគាំពារសង្គម
ខែតុលា ឆ្នាំ២០២៤

គាំពារសង្គមកម្ពុជា
SOCIAL PROTECTION IN CAMBODIA

មាតិកា

បញ្ជីអក្សរកាត់ I
បញ្ជីតារាង II
អារម្ភកថា III
១. សេចក្ដីផ្ដើម ១
១.១. ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន ១
១.២. កត្តាប្រឈមនៃការចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម ៣
១.៣. ការលើកទឹកចិត្តសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន ៥
១.៤. ភាពចាំបាច់ក្នុងការរៀបចំផែនការប្រតិបត្តិស្ដីពីយន្តការជំរុញការចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម ៦
២. គោលបំណង និងគោលដៅ ៦
៣. វិសាលភាព ៧
៤. វិធានការគន្លឹះ ៧
៤.១. ការសម្រួលយន្តការ និងនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម ៧
៤.២. ការផ្ដល់ការលើកទឹកចិត្ត ៨
៤.៣. ការជំរុញការអនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិ ៩
៤.៤. ការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងរបស់សាធារណជន ១០
៥. ក្របខណ្ឌពេល និងស្ថាប័នសម្របសម្រួល និងអនុវត្ត ១១
៦. យន្តការតាមដាន និងវាយតម្លៃ ១២
៧. សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន ១៣
ឧបសម្ព័ន្ធ ១ ៖ តារាងផែនការសកម្មភាព ១៤
ឧបសម្ព័ន្ធ ២ ៖ និយមន័យ ១៧

បញ្ជីអក្សរកាត់

ក.ស.ហ.វ.	ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
ក.ក.ប.	ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ
ក.ព.ណ.	ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
ក.ឧ.វ.ប.ន.	ក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍
គ.ស.អ.ស.ក.	គណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ
គ.ស.ហ.	គណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
អ.ព.ដ.	អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ នៃ ក.ស.ហ.វ.
អ.ក.គ.	អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិគាំពារសង្គម
ប.ស.ស.	បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម
CamDX	ថ្នាលផ្លាស់ប្តូរទិន្នន័យកម្ពុជា (Cambodia Data Exchange)
GIZ	ទីភ្នាក់ងារអាល្លឺម៉ង់សម្រាប់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ (The Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit)
ILO	អង្គការអន្តរជាតិខាងការងារ (International Labour Organization)
UNDP	កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សហប្រជាជាតិ (United Nations Development Programme)

បញ្ជីតារាង

តារាងទី១៖ ប្រជាជនមានការងារធ្វើតាមស្ថានភាពការងារឆ្នាំ២០១៩ .... ១
តារាងទី២៖ ចំនួនអង្គភាពសេដ្ឋកិច្ច និងចំនួនអ្នកធ្វើការ/ កម្មករនិយោជិត ២

អារម្ភកថា

សុខសន្តិភាព និងស្ថិរភាពនយោបាយ ជាមូលដ្ឋានគ្រឹះដ៏រឹងមាំ ដែលធ្វើឱ្យកម្ពុជាមានការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចជាតិយ៉ាងឆាប់រហ័ស ជាមួយនឹងសមិទ្ធផលនានាគួរជាទីមោទនៈ ក្រោមការដឹកនាំប្រកបដោយគតិបណ្ឌិត និងចក្ខុវិស័យវែងឆ្ងាយ របស់សម្ដេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** អគ្គមគ្គុទេសក៍ឯកនៃកម្ពុជា និងក្រោមការដឹកនាំដ៏ស្វាហាប់ និងឈ្លាសវៃរបស់ **សម្ដេចមហាបវរធិបតី ហ៊ុន ម៉ាណែត** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលជាអគ្គមគ្គុទេសក៍វ័យក្មេងដ៏ឆ្នើម និងពោរពេញដោយសមត្ថភាព, ចំណេះដឹង និងថាមពល។

ជាមួយនឹងមនុញ្ញផលនៃការអភិវឌ្ឍឥតឈប់ឈរនេះ ស្របតាមនិន្នាការតំបន់ និងសកល រួមទាំងស្ថានការណ៍ប្រចក្សនៅកម្ពុជា, ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយជាតិគាំពារសង្គម ត្រូវបានរាជរដ្ឋាភិបាលអនុម័ត និងដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ ដោយមានក្រុមប្រឹក្សាជាតិគាំពារសង្គម ទទួលបន្ទុកក្នុងការធ្វើនិម្មាបនកម្មប្រព័ន្ធគាំពារសង្គម និងដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយគាំពារសង្គមពាក់ព័ន្ធជាបន្តបន្ទាប់ ក្នុងគោលបំណងធានាឱ្យបាននូវសន្តិសុខប្រាក់ចំណូល កាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុសំដៅទប់ស្កាត់ពលរដ្ឋកម្ពុជាកុំឱ្យធ្លាក់ចូលក្នុងរណ្ដៅនៃភាពក្រីក្រ ដោយឈរលើអភិក្រម "**មិនបោះបង់ពលរដ្ឋណាម្នាក់**"។

ទន្ទឹមនេះ, អភិបាលកិច្ចប្រព័ន្ធគាំពារសង្គមក៏ត្រូវបានរៀបចំឡើង សម្រាប់ជំរុញការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធគាំពារសង្គមឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ភាពរឹងមាំ និងជវភាព ដែលរួមចំណែកជាកាតាលីករគាំទ្រដ៏សំខាន់ក្នុងការអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិ។ ជាវឌ្ឍនភាព, ការវិនិយោគលើប្រព័ន្ធគាំពារសង្គមបានកើនឡើងពីប្រមាណ ១% នៃ **ផ.ស.ស.** ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ដល់ប្រមាណ ៣,១% ក្នុងឆ្នាំ ២០២២ ជាមួយនឹងអត្រាគ្របដណ្ដប់កើនឡើងពី ២៦,៥% ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ដល់ប្រមាណ ៤៤% ឬស្មើនឹង ៧,៥ លាននាក់ នៃចំនួនប្រជាជនកម្ពុជាសរុប ក្នុងឆ្នាំ២០២៤។ យ៉ាងណាក៏ដោយ, ការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធគាំពារសង្គមមិនបញ្ឈប់ត្រឹមនេះទេ ផ្ទុយទៅវិញ វិសាលភាពនៃការគ្របដណ្ដប់ដោយប្រព័ន្ធគាំពារសង្គមកំពុងត្រូវបានបន្តពង្រីកជាបន្តបន្ទាប់ និងជំហានៗ ដូចមានកំណត់ក្នុងគោលនយោបាយអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល នីតិកាលទី៧ នៃរដ្ឋសភា និងក៏មានកំណត់ផងដែរក្នុងយុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណដំណាក់កាលទី១ តាមលទ្ធភាពដែលអាចទ្រទ្រង់បានដោយថវិកាជាតិ។

បន្ថែមលើអន្តរាគមន៍គាំពារសង្គមជាបន្តបន្ទាប់ ជាពិសេស ក្នុងអំឡុងនៃការប្រយុទ្ធនឹងជំងឺកូវីដ-១៩, រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក៏បានដាក់ចេញ "**ក្របខណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រ និងកម្មវិធីស្ដារ និងជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ក្នុងការរស់នៅជាមួយកូវីដ-១៩ តាមគន្លងប្រក្រតីភាពថ្មីសម្រាប់ ឆ្នាំ២០២១-២០២៣**" ដែលជាផែនទីបង្ហាញផ្លូវសម្រាប់រៀបចំគោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីស្ដារកំណើនសេដ្ឋកិច្ចក្នុងពេលចំពោះមុខ និងរយៈពេលមធ្យម ឱ្យត្រលប់ទៅកំណើនសក្ដានុពល និងពង្រឹងភាពធន់សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ប្រកបដោយចីរភាព និងបរិយាបន្ន។ ជាមួយគ្នានេះ, "**យុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្ដីពីការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ ឆ្នាំ២០២៣-២០២៨**" ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត កាលពីឆ្នាំ២០២៣ ក្នុងគោលបំណងលើកកម្ពស់ការគាំពារ និងការពង្រឹងសមត្ថភាព ផលិតភាព និងភាពធន់នៃសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ ព្រមទាំងជំរុញ និងពន្លឿនការចូលរួមក្នុងសេដ្ឋកិច្ចក្នុងប្រព័ន្ធ ដើម្បីចូលរួមគាំទ្រទាំងដោយផ្ទាល់ និងដោយប្រយោលដល់សេដ្ឋកិច្ចទាំងក្នុង និងក្រៅប្រព័ន្ធ ជាពិសេសការរៀបចំ និង

ដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានការ ឬកម្មវិធីលើកទឹកចិត្តឱ្យក្រុមហ៊ុន សហគ្រាស និងសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម ចុះបញ្ជីបុគ្គលិកទាំងអស់ក្នុងប្រព័ន្ធបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម។

ដើម្បីចូលរួមសម្រេចបាននូវយុទ្ធសាស្ត្រខាងលើនេះ, **ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគាំពារសង្គម** បានរៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្ត "**ផែនការប្រតិបត្តិស្តីពីយន្តការជំរុញការចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម ឆ្នាំ២០២៤-២០២៦**" ដែលជាឧបករណ៍គោលនយោបាយផ្សារភ្ជាប់នឹងគោលបំណង និងការងារអាទិភាព ដូចមានកំណត់ក្នុងក្របខណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រខាងលើ ក្នុងគោលបំណងពង្រីកការគ្របដណ្តប់កិច្ចគាំពារផ្នែកសន្តិសុខសង្គមទៅដល់កម្មករនិយោជិត និងអ្នកសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ ប្រកបដោយសមធម៌ និងបរិយាបន្ន សំដៅលើកកម្ពស់សុខុមាលភាពរបស់ពួកគេ តាមរយៈការដាក់ចេញនូវវិធានការគន្លឹះចំនួន ៤ គឺ៖ (១) ការសម្រួលយន្តការ និងនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម, (២) ការផ្តល់ការលើកទឹកចិត្ត, (៣) ការជំរុញអនុលោមភាពតាមបទប្បញ្ញត្តិ និង (៤) ការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងរបស់សាធារណជន។

ផែនការប្រតិបត្តិនេះ ត្រូវបានសម្របសម្រួលរៀបចំដោយអគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិគាំពារសង្គម ដោយមានការពិគ្រោះយោបល់យ៉ាងទូលំទូលាយជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័ន និងតួអង្គពាក់ព័ន្ធ រួមមានអង្គការជាតិ និងអន្តរជាតិ ព្រមទាំងសមាគមនានា ដើម្បីធានាបាននូវភាពគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ទាំងទិដ្ឋភាពបច្ចេកទេស និងនយោបាយ ដែលធ្វើឱ្យផែនការនេះអាចអនុវត្តបាន និងមានសង្គតិភាពជាមួយឯកសារគោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត។

ក្នុងនាមជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិគាំពារសង្គម, ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណក្រុមការងារ និងថ្នាក់ដឹកនាំនៃបណ្តាក្រសួង-ស្ថាប័ន, អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិគាំពារសង្គម, ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ជាពិសេសអង្គការអន្តរជាតិខាងការងារ (ILO) និងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សហប្រជាជាតិ (UNDP), និងភាគីពាក់ព័ន្ធដែលបានផ្តល់ធាតុចូល និងកិច្ចសហការខ្ពស់ ក្នុងការរៀបចំផែនការប្រតិបត្តិស្តីពីយន្តការជំរុញការចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម ឆ្នាំ២០២៤-២០២៦ ឱ្យលេចចេញជារូបរាងឡើង។ ខ្ញុំសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា គ្រប់តួអង្គពាក់ព័ន្ធនឹងបន្តផ្តល់កិច្ចសហការ និងចូលរួមជាសហថាមពលអនុវត្តផែនការប្រតិបត្តិនេះ ឱ្យកាន់តែរលូន និងមានប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីឧត្តមប្រយោជន៍ជាតិ និងប្រជាជនកម្ពុជា។

ថ្ងៃ ពុធ ១៣រោច ខែ អស្សុជ ឆ្នាំរោង ឆស័ក ព.ស.២៥៦៨
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ៣០ ខែ តុលា គ.ស. ២០២៤

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
និងជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិគាំពារសង្គម

អគ្គបណ្ឌិតសភាចារ្យ អូន ព័ន្ធមុនីរ័ត្ន

១. សេចក្តីផ្តើម

១.១. ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន

សេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធនៅកម្ពុជា ដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការគាំទ្រកម្រិតជីវភាពរបស់ប្រជាជន ជាពិសេសដល់អ្នកប្រកបរបរក្នុងសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ ដែលមានផលិតភាពទាប និងចំណូលមិនស្ថិតស្ថេរ និងងាយទទួលរងហានិភ័យនៅពេលមានវិបត្តិផ្សេងៗ តួយ៉ាង ការរាតត្បាតនៃជំងឺកូវីដ-១៩ សម្ពាធអតិផរណា និងគ្រោះធម្មជាតិ ជាដើម។ ទោះយ៉ាងណា, សេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធមានទំហំធំ និងមានលក្ខណៈពហុវិស័យ ដែលបង្កឱ្យមានភាពស្មុគស្មាញដល់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការគ្រប់គ្រង និងកំណត់អត្តសញ្ញាណ ដើម្បីផ្តល់ការគាំទ្រ និងកិច្ចគាំពារនានា សំដៅលើកកម្ពស់កម្រិតជីវភាពព្រមទាំងការចូលរួមរបស់ប្រជាជនទៅក្នុងដំណើរការនៃការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិ។

ផ្អែកតាមអង្កេតកម្លាំងពលកម្មឆ្នាំ២០១៩, កម្ពុជាមានអ្នកធ្វើការងារក្រៅប្រព័ន្ធប្រមាណ ៨៨% (ប្រុស ៨៩% និងស្រី៨៧,៦%) ដែលមិនទទួលបានប្រាក់ឈ្នួលពេលឈប់សម្រាកប្រចាំឆ្នាំ ឬអត្ថប្រយោជន៍ឈប់សម្រាកពេលព្យាបាលជំងឺ និងមិនទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីរបបសន្តិសុខសង្គម ទោះបីជាបទប្បញ្ញត្តិជាធរមានពាក់ព័ន្ធនានា មានវិសាលភាពគ្របដណ្តប់ដល់ក្រុមគោលដៅទាំងនោះក៏ដោយ។ ប្រភពទិន្នន័យដដែលនេះ បានបង្ហាញផងដែរថា ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ប្រជាជនមានការងារធ្វើនៅកម្ពុជា មានចំនួនជិត ៧,៩ លាននាក់ ដែលក្នុងនោះភាគច្រើន ជាកម្មករនិយោជិត ដែលមានចំនួន ៣,៨ លាននាក់ (៤៧,៨%) ដែលធ្វើការក្នុងសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន និងអ្នកធ្វើការដោយទុនផ្ទាល់ខ្លួនមានចំនួន ២,៩ លាននាក់ (៣៦,៩ %)។ ដោយឡែក ចំនួននិយោជក និងអ្នកធ្វើការឱ្យគ្រួសារមិនយកប្រាក់ឈ្នួល នៅមានទំហំតូចបើធៀបនឹងចំនួនប្រជាជនសរុបដែលមានការងារធ្វើនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៩។

តារាងទី១៖ ប្រជាជនមានការងារធ្វើតាមស្ថានភាពការងារឆ្នាំ២០១៩

ក្រុមប្រជាជន	ចំនួន	ភាគរយ
កម្មករនិយោជិត	៣ ៧៦៩ ៥១៥	៤៧,៨
និយោជក	២៦៩ ៨២០	៣,៤
អ្នកធ្វើការដោយទុនផ្ទាល់ខ្លួន	២ ៩០៨ ៤៤៧	៣៦,៩
អ្នកធ្វើការឱ្យគ្រួសារមិនយកប្រាក់ឈ្នួល	៩៣៥ ៣២៤	១១,៩
សរុប/មធ្យម	**៧ ៨៨៣ ១០៦**	**១០០**

ប្រភព៖ អង្កេតកម្លាំងពលកម្មឆ្នាំ ២០១៩

ជាមួយគ្នានេះ របាយការណ៍ជំរឿនសេដ្ឋកិច្ចឆ្នាំ២០២២ បានបង្ហាញថា ប្រទេសកម្ពុជាមានអង្គភាពសេដ្ឋកិច្ចសរុបចំនួន **៧៥៣ ៦៧០** (មានអ្នកធ្វើការចំនួន **២ ៩៨០ ៥៦៩ នាក់**) ដែលក្នុងនោះ មានសហគ្រាស គ្រឹះស្ថានចំនួន **៩៣ ៦៤៧** (មានអ្នកធ្វើការចំនួន **១ ៨៩៤ ០៥៥ នាក់**)

បានចុះបញ្ជី ឬមានអាជ្ញាបណ្ណ ឬមានលិខិតអនុញ្ញាតពីក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដែលចំនួននេះមិនបានរាប់បញ្ចូលវិស័យកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ, សកម្មភាពគ្រួសារ, វិស័យការទូត, ផ្នែករដ្ឋបាលរាជរដ្ឋាភិបាល, ផ្នែកយោធា, និងអាជីវកម្មចល័តដែលមិនមានទីតាំងជាក់លាក់។ ទោះយ៉ាងណា, ទិន្នន័យប្រចាំឆមាសទី១ ឆ្នាំ២០២៤ របស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម (**ប.ស.ស.**) បានបង្ហាញថា ប្រមាណតែ ២៣% នៃសហគ្រាសគ្រឹះស្ថាន ដែលបានចុះបញ្ជី ឬមានអាជ្ញាបណ្ណ ឬមានលិខិតអនុញ្ញាតពីក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធខាងលើ កំពុងដំណើរការក្នុងប្រព័ន្ធ **ប.ស.ស.** ខណៈពេលដែលសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន និងកម្មករនិយោជិតជាច្រើនទៀតមិនទាន់បានចុះបញ្ជីជាមួយ **ប.ស.ស.**។ ដូច្នេះ **ប.ស.ស.** ត្រូវបន្តពង្រឹងយន្តការជំរុញសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន និងកម្មករនិយោជិត ដែលបានចុះបញ្ជីរួចរាល់ ឱ្យមកចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមផងដែរដើម្បីទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍របបសន្តិសុខសង្គមរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

បន្ថែមលើនេះ, ផ្អែកតាមទិន្នន័យប្រចាំឆមាសទី១ ឆ្នាំ២០២៤ របស់ **ប.ស.ស.** និងអង្កេតកម្លាំងពលកម្ម ឆ្នាំ២០១៩ ខាងលើ, និយោជក និងកម្មករនិយោជិត មានចំនួនសរុបប្រមាណជាង ៤ លាននាក់ ដែលបម្រើការងារនៅក្នុងអង្គភាពសេដ្ឋកិច្ចដែលបានចុះបញ្ជី ឬមានអាជ្ញាបណ្ណ ឬមានលិខិតអនុញ្ញាត ដែលក្នុងនោះ មានប្រមាណជាង ២ លាននាក់ ពុំទាន់បានចុះឈ្មោះក្នុងប្រព័ន្ធ **ប.ស.ស.**។ ដោយឡែក គិតត្រឹមរយៈពេលដូចគ្នា, បុគ្គលស្វ័យនិយោជន៍ ចំនួន ២៣៨ ៦៨៨ នាក់ ឬស្មើនឹង ៨ % ក្លាយជាសមាជិកសកម្មក្នុងប្រព័ន្ធ **ប.ស.ស.** បើធៀបនឹងចំនួនបុគ្គលស្វ័យនិយោជន៍សរុបចំនួន ២ ៩០៨ ៤៤៧ នាក់។ ទោះយ៉ាងណា, បុគ្គលស្វ័យនិយោជន៍មួយចំនួនតូច ដែលមានបណ្ណសមធម៌ ឬបណ្ណសម្គាល់គ្រួសារងាយរងហានិភ័យ កំពុងទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ក្រោមកម្មវិធីជាតិជំនួយសង្គមនានា និងមូលនិធិសមធម៌សុខាភិបាល។

តារាងទី២៖ ចំនួនអង្គភាពសេដ្ឋកិច្ច និងចំនួនអ្នកធ្វើការ/ កម្មករនិយោជិត

	ជំរឿនសេដ្ឋកិច្ច ២០២២					ចុះបញ្ជី ប.ស.ស. ២០២៤	
	ចំនួនសរុប	បានចុះបញ្ជី		មិនបានចុះបញ្ជី			
		ចំនួន (១)	%	ចំនួន	%	ចំនួន (២)	% (២/១)
អង្គភាពសេដ្ឋកិច្ច	៧៥៣ ៦៧០	៩៣ ៦៤៧	**១២,៤**	៦៦០ ០២៣	**៨៧,៦**	២១ ៨៨៤	**២៣**
អ្នកធ្វើការ/ កម្មករនិយោជិត	២ ៩៨០ ៥៦៩	១ ៨៩៤ ០៥៥	**៦៣,៥**	១ ០៨៦ ៥១៤	**៣៦,៥**	១ ៥៧០ ៧៩៩	

ប្រភព៖ ជំរឿនសេដ្ឋកិច្ច២០២២, បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម (ប.ស.ស.) ២០២៤

ផ្អែកលើស្ថានភាពនេះ, "ផែនការប្រតិបត្តិស្តីពីយន្តការជំរុញការចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៦" ត្រូវបានរៀបចំដើម្បីចូលរួមជំរុញការពង្រីកវិសាលភាពនៃកិច្ចគាំពារផ្នែក

សន្តិសុខសង្គមប្រកបដោយសមធម៌ និងបរិយាបន្ន ដែលឆ្លើយតបនឹងអាទិភាពគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី៧ នៃរដ្ឋសភា ដែលក្នុងនោះរួមមាន ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយជាតិគាំពារសង្គម ឆ្នាំ២០១៦-២០២៥, ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយជាតិគាំពារសង្គម ឆ្នាំ២០២៤-២០៣៥, យុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ ឆ្នាំ២០២៣-២០២៨, និងផែនទីបង្ហាញផ្លូវឆ្ពោះទៅការគ្របដណ្តប់សុខភាពជាសកលនៅកម្ពុជា ឆ្នាំ២០២៤-២០៣៥។

១.២. កត្តាប្រឈមនៃការចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម

ផ្អែកតាមលទ្ធផលនៃការសិក្សា និងកិច្ចពិភាក្សាជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ រួមមានតំណាងសមាគម អង្គការជាតិ និងអន្តរជាតិ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងវិស័យឯកជន, ការជំរុញការចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមជួបប្រទះនឹងបញ្ហាប្រឈមចម្បងៗមួយចំនួន ដូចខាងក្រោម៖

ក. នីតិវិធីចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម

ដើម្បីចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធ **ប.ស.ស.**, តំណាងសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន ត្រូវបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវសំណុំឯកសារ ដូចជាទម្រង់បញ្ជិកាសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន, បញ្ជិកាពាណិជ្ជកម្ម, បណ្ណប៉ាតង់, របាយការណ៍ប្រើប្រាស់កម្មករនិយោជិត, និងអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ/ ឬលិខិតឆ្លងដែន និងសៀវភៅគ្រួសារ/ ឬសៀវភៅស្នាក់នៅ ជាដើម។ កម្មករនិយោជិតត្រូវចំណាយពេលធ្វើដំណើរទៅចុះឈ្មោះដោយតម្រូវឱ្យភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារសម្គាល់ខ្លួន និងលិខិតបញ្ជាក់ការងារ។ លទ្ធផលនៃកិច្ចពិភាក្សាជាមួយតំណាងសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន និងក្រុមគោលដៅនៅក្នុងសិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ស្តីពីយន្តការជំរុញការចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមដែលសហការរៀបចំដោយអង្គការ ILO និង UNDP នៅឆ្នាំ២០២៣ បានបង្ហាញថា កម្មករនិយោជិតភាគច្រើនសុំច្បាប់ឈប់សម្រាកយ៉ាងតិចកន្លះថ្ងៃពីកន្លែងការងារសម្រាប់ការទៅចុះឈ្មោះដែលតម្រូវឱ្យផ្តិតមេដៃ ខណៈពេលពួកគាត់មានភាពមមាញឹកក្នុងការបំពេញការងារ។

ខ. ការយល់ដឹង និងការផ្សព្វផ្សាយអំពីរបបសន្តិសុខសង្គម

លទ្ធផលនៃការសិក្សាមួយចំនួនបានបង្ហាញថា សាធារណជន ជាពិសេសនិយោជក និងកម្មករនិយោជិត គួរតែត្រូវទទួលបានព័ត៌មានបន្ថែមពាក់ព័ន្ធនឹងអត្ថប្រយោជន៍ពីរបបសន្តិសុខសង្គមដែលកំពុងអនុវត្ត និងសិទ្ធិទទួលបានការគាំពារ និងអំពីនីតិវិធីនិងកាតព្វកិច្ចចុះឈ្មោះ ជាដើម ខណៈដែលការយល់ដឹងអំពីប្រព័ន្ធគាំពារសង្គម នៅមានកម្រិតទាប។ យ៉ាងណាមិញ, របាយការណ៍ស្រាវជ្រាវឆ្នាំ២០២៤ របស់ **ប.ស.ស.** ដែលមានកិច្ចសហការពី GIZ បានបង្ហាញថា ៩៧% នៃសមាជិក **ប.ស.ស.** ពេញចិត្តលើការទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ផ្នែកថែទាំសុខភាព, ៩៣% ពេញចិត្តលើការផ្តល់សេវា **ប.ស.ស.** និងមូលដ្ឋានសុខាភិបាល, និង ៨៧% មានការយល់ដឹងពីការអនុវត្តរបបសន្តិសុខសង្គម។

គ. ក្របខណ្ឌគតិយុត្ត

ច្បាប់ស្ដីពីរបបសន្តិសុខសង្គមឆ្នាំ២០១៩ មានវិសាលភាពអនុវត្តចំពោះ៖ (១) បុគ្គលដែលស្ថិតក្នុងវិស័យសាធារណៈ, (២) បុគ្គលទាំងឡាយដែលស្ថិតក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្ដីពីការងារ ដោយរួមបញ្ចូលទាំងបុគ្គលិកធ្វើការតាមផ្លូវអាកាសនិងនាវាសមុទ្រ ព្រមទាំងអ្នកបម្រើតាមផ្ទះ និង (៣) បុគ្គលស្វ័យនិយោជន៍។ ម្យ៉ាងទៀត យុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្ដីពីការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ ឆ្នាំ២០២៣-២០២៨ បានកំណត់វិសាលភាព និងការធ្វើអាទិភាវូបនីយកម្មវិស័យ និងប្រភេទអាជីវកម្មមុខរបរ និងការងារអាទិភាព សម្រាប់ជំរុញឱ្យចូលក្នុងប្រព័ន្ធ និងទទួលបានការគាំពារជាជំហានៗ។ ទោះយ៉ាងណា ក្នុងចំណោមក្រុមគោលដៅអាទិភាពទាំង ១៥ ដែលបានកំណត់ ពុំទាន់ត្រូវបានកំណត់លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសម្រាប់វាយតម្លៃ និងបែងចែកច្បាស់លាស់អំពីប្រភេទ ឬមុខសញ្ញាដែលត្រូវគិតគូរផ្ដល់អត្ថប្រយោជន៍គាំពារសង្គមមុនគេ និងពុំទាន់មានផែនការជាក់លាក់ក្នុងការជំរុញឱ្យចុះឈ្មោះ និងទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីរបបសន្តិសុខសង្គម។

ឃ. ការជំរុញការអនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិ

ការកើនឡើងនៃចំនួនសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន និងកង្វះយន្តការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ទាមទារឱ្យមានភាពចាំបាច់ក្នុងការបង្កើតយន្តការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ និងការបង្កើនកិច្ចសហការពីភាគីពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីឱ្យអធិការការងារ និងអធិការសន្តិសុខសង្គមមានភាពងាយស្រួលក្នុងការចុះត្រួតពិនិត្យឱ្យបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយពីអនុលោមភាពនៃបទប្បញ្ញត្តិចំពោះសហគ្រាស គ្រឹះស្ថានមួយចំនួននៅតាមមូលដ្ឋាន។ ការបង្កើតយន្តការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់នាពេលខាងមុខនឹងអាចធ្វើឱ្យការកំណត់អត្តសញ្ញាណក្រុមគោលដៅមានភាពពេញលេញ និងការអនុវត្តវិធានការមានភាពតឹងរ៉ឹងជាងនេះ។ លើសពីនេះ អនុលោមតាមមាត្រា៩៨ នៃច្បាប់ស្ដីពីរបបសន្តិសុខសង្គម បានចែងថា "និយោជកនៃសហគ្រាសគ្រឹះស្ថានដែលមិនអនុវត្តកាតព្វកិច្ចនៃការបង់ភាគទានតាមកាលកំណត់ ឬមិនអនុវត្តកាតព្វកិច្ចរាយការណ៍ពីកម្មករនិយោជិតឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ត្រូវបង់ប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍" ដែលជាក់ស្ដែង **ប.ស.ស.** ត្រូវបន្តអនុវត្តកិច្ចការនេះឱ្យបានពេញលេញជាងនេះ។

ង. ការចែករំលែកទិន្នន័យ

ទិន្នន័យសហគ្រាស គ្រឹះស្ថានដែលបានចុះបញ្ជីនៅក្នុងប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីអាជីវកម្មតាមថ្នាលបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន (OBR) និងចុះបញ្ជីនៅតាមក្រសួង-ស្ថាប័នមួយចំនួន ត្រូវបានចែករំលែកតាមរយៈថ្នាលផ្លាស់ប្ដូរទិន្នន័យកម្ពុជា (CamDX) ដែលជាថ្នាលឌីជីថលគ្រឹះសម្រាប់ផ្លាស់ប្ដូរទិន្នន័យ តាមរយៈការធ្វើសន្ទានកម្មនៃកម្មវិធីកុំព្យូទ័ររវាងប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានមួយ និងប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានមួយទៀតក្នុងវិស័យសាធារណៈ និងជាមួយវិស័យឯកជនដែលជាសមាជិករបស់ថ្នាល CamDX។ បច្ចុប្បន្ន មានតែទិន្នន័យក្រុមហ៊ុន សហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម និងធុនធំប៉ុណ្ណោះ ដែលត្រូវបានចែករំលែកតាមថ្នាលនេះ បន្ទាប់ពីបានចុះបញ្ជីអាជីវកម្មតាមថ្នាលបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានជាមួយក្រសួង-

ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ រួមមាន៖ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម, អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ, ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ, ក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍, ក្រសួងទេសចរណ៍, ក្រសួងប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍, និងនិយ័តករអាជីវកម្មអចលនវត្ថុ និងបញ្ចាំនៃអាជ្ញាធរសេវាហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ជាដើម។ ដោយឡែក ការចុះបញ្ជីអាជីវកម្មសម្រាប់សហគ្រាសធុនមីក្រូ ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តនៅអង្គភាពច្រកចេញ-ចូលតែមួយនៃរដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុក-ខណ្ឌទូទាំងរាជធានី-ខេត្ត ប៉ុន្តែពុំទាន់មានយន្តការចែករំលែកទិន្នន័យទៅរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិនៅឡើយ។ ម្យ៉ាងទៀត ទោះបីជាប្រព័ន្ធ OBR និងថ្នាល CamDX ត្រូវបានដាក់ឱ្យដំណើរការ, ការចែករំលែកទិន្នន័យពាក់ព័ន្ធនឹងប្រភេទ និងចំនួនសហគ្រាស គ្រឹះស្ថានដែលចុះបញ្ជី ក៏ពុំទាន់បានទូលំទូលាយនោះទេ ដោយហេតុថា៖ (១) ថ្នាលនេះបានចែករំលែកទិន្នន័យការចុះបញ្ជីអាជីវកម្ម ចាប់ពីពាក់កណ្តាលឆ្នាំ២០២០ តែប៉ុណ្ណោះ, (២) ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធមួយចំនួនរួមទាំង **ប.ស.ស.** ផងដែរ ពុំទាន់បានចែករំលែកទិន្នន័យពេញលេញនៅក្នុងថ្នាល CamDX (ឧទាហរណ៍៖ ទិន្នន័យរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកហានិភ័យការងារ ឬផ្នែករបបសោធន) និង (៣) ទិន្នន័យរបស់សហគ្រាស គ្រឹះស្ថានដែលបានចែករំលែកតាមថ្នាល CamDX មួយចំនួនពុំទាន់បានធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម ដោយហេតុថា មុខងារធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មអាសយដ្ឋានទើបតែត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តនៅលើប្រព័ន្ធ OBR នៅដើមឆ្នាំ២០២៤ នេះប៉ុណ្ណោះ។ ការចែករំលែកទិន្នន័យមិនបានពេញលេញក៏ជាកត្តារាំងស្ទះដល់ការជំរុញការអនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិឱ្យមានភាពគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងប្រសិទ្ធភាពផងដែរ។

១.៣. ការលើកទឹកចិត្តសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន

ដើម្បីលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន និងការចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធ, រាជរដ្ឋាភិបាលបានផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តសំខាន់ៗដល់សហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន ជាពិសេសការលើកទឹកចិត្តក្នុងការបង់ភាគទាន **ប.ស.ស.**, ការលើកទឹកចិត្តផ្នែកពន្ធដារ, និងការផ្តល់ប្រាក់កម្ចីក្នុងអត្រាការប្រាក់ទាបពីធនាគារសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម(SME) ក្នុងលក្ខខណ្ឌសមស្រប។ ជាក់ស្តែង រាជរដ្ឋាភិបាល បានផ្អាកការបង់ភាគទាន **ប.ស.ស.** សម្រាប់កម្មករនិយោជិតដែលព្យួរកិច្ចសន្យាការងារនៅសហគ្រាស គ្រឹះស្ថានក្នុងវិស័យកាត់ដេរ និងទេសចរណ៍ដែលរងផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរដោយសារជំងឺកូវីដ-១៩។ បន្ថែមលើនេះ, **ប.ស.ស.** ក៏បានអនុវត្តការលើកលែងការផាកពិន័យចំពោះសហគ្រាស គ្រឹះស្ថានមួយចំនួនដែលមិនបានរាយការណ៍ចំនួនកម្មករនិយោជិត និងបង់ភាគទានឱ្យបានទាន់ពេលក្រោមហេតុផលសត្យានុម័តដែលអាចទទួលយកបាន។

ជាមួយគ្នានេះ, រាជរដ្ឋាភិបាល បានផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តផ្នែកពន្ធដារសម្រាប់សហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម ក្នុងវិស័យអាទិភាព ដោយបានផ្តល់ការលើកលែងពន្ធលើប្រាក់ចំណូលចាប់ពី ៣ ទៅ ៥ឆ្នាំដល់សហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម, លុបចោលនូវពន្ធលើរបបម៉ៅការសម្រាប់សហគ្រាសធុនមីក្រូ និងពន្ធប្រថាប់ត្រាលើលិខិតស្តីពីការបង្កើតសហគ្រាស និងកាត់បន្ថយពន្ធប៉ាតង់ ៥០% សម្រាប់ឆ្នាំដំបូងនៃការចុះបញ្ជីអាជីវកម្ម។ ដើម្បីចូលរួមគាំទ្រការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ, រាជរដ្ឋាភិបាល ក៏បានផ្តល់

ការលើកទឹកចិត្តផ្នែកពន្ធដារមួយចំនួនបន្ថែមទៀតដល់សហគ្រាសធុនមីក្រូ ធុនតូច និងមធ្យម។ ម្យ៉ាងទៀត ក្រោមគម្រោងសហហិរញ្ញប្បទានរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល, ធនាគារ SME បានផ្ដល់ឥណទានដល់សហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យមដែលទើបបង្កើតថ្មីក្នុងអត្រាការប្រាក់អតិបរមា ៧% ក្នុងមួយឆ្នាំ សម្រាប់កម្ចីរយៈពេលអតិបរមា ៧ឆ្នាំ។ លើសពីនេះ រាជរដ្ឋាភិបាល ក៏បានរៀបចំការចុះបញ្ជីអាជីវកម្មតាមថ្នាលបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ក្នុងគោលដៅសម្រួល និងលើកទឹកចិត្តដល់ការចុះបញ្ជីអាជីវកម្មផងដែរ។

ទោះយ៉ាងណា រាជរដ្ឋាភិបាលមានភាពចាំបាច់ក្នុងការគិតគូបន្ថែម និងរៀបចំយន្តការ ឬកម្មវិធីលើកទឹកចិត្តជាក់លាក់ណាមួយសម្រាប់ទាក់ទាញឱ្យសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន មកចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម។

១.៤. ភាពចាំបាច់ក្នុងការរៀបចំផែនការប្រតិបត្តិស្តីពីយន្តការជំរុញការចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម

ដើម្បីផ្សារភ្ជាប់នឹងគោលបំណងនៃក្របខណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រ និងចូលរួមដោះស្រាយកត្តាប្រឈមខាងលើ, ការរៀបចំផែនការប្រតិបត្តិស្តីពីយន្តការជំរុញការចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម ឆ្នាំ២០២៤-២០២៦ ពិតជាចាំបាច់ដើម្បីផ្តល់ការគាំទ្រ និងជំរុញសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន កម្មករនិយោជិត និងអ្នកសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធឱ្យចុះឈ្មោះក្នុងប្រព័ន្ធ **ប.ស.ស.** សំដៅលើកកម្ពស់សុខុមាលភាពរបស់ពួកគេ តាមរយៈវិធានការគន្លឹះចំនួន ៤ ដូចខាងក្រោម៖

- ការសម្រួលយន្តការ និងនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម
- ការផ្តល់ការលើកទឹកចិត្ត
- ការជំរុញការអនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិ
- ការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងរបស់សាធារណជន។

២. គោលបំណង និងគោលដៅ

ផែនការប្រតិបត្តិស្តីពីយន្តការជំរុញការចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម ឆ្នាំ២០២៤-២០២៦ មានគោលបំណងចូលរួមពង្រីកការគ្របដណ្តប់កិច្ចគាំពារផ្នែកសន្តិសុខសង្គមទៅដល់កម្មករនិយោជិត និងអ្នកសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធប្រកបដោយសមធម៌ និងបរិយាបន្ន ដើម្បីលើកកម្ពស់សុខុមាលភាពរបស់ពួកគេ។ ដើម្បីសម្រេចគោលបំណងខាងលើ, ផែនការនេះកំណត់គោលដៅចម្បងៗ ដូចខាងក្រោម៖

- ជំរុញការចូលរួមរបស់តំណាងសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន និងភាគីពាក់ព័ន្ធ ដែលក្នុងនោះមានសមាគមអង្គការជាតិ និងអន្តរជាតិ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងវិស័យឯកជន ក្នុងដំណើរការពាក់ព័ន្ធនឹងការជំរុញការចុះបញ្ជីនិយោជក និងកម្មករនិយោជិតក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម
- បង្កើនចំនួនសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន កម្មករនិយោជិត និងអ្នកសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធចុះឈ្មោះក្នុងប្រព័ន្ធ **ប.ស.ស.** ដោយប្រើប្រាស់នីតិវិធីសាមញ្ញ បត់បែន និងមានប្រសិទ្ធភាព តាមរយៈវិធានការគន្លឹះដែលបានដាក់ចេញ។

ប.ស.ស. នឹងកើនសមាជិកថ្មី យ៉ាងហោចណាស់ ១,២ លាននាក់ តាមរយៈការអនុវត្តផែនការប្រតិបត្តិនេះ រយៈពេល ២ឆ្នាំ ចាប់ពី ឆ្នាំ២០២៤ ដល់ ២០២៦។

៣. វិសាលភាព

ផែនការប្រតិបត្តិនេះ មានវិសាលភាពចំពោះក្រុមគោលដៅចំនួន ៣ ប្រភេទសំខាន់ៗ គឺ៖

១. កម្មករនិយោជិតដែលកំពុងបម្រើការងារនៅក្នុងអង្គភាពសេដ្ឋកិច្ច ដែលបានចុះបញ្ជី ឬមានអាជ្ញាបណ្ណ ឬមានលិខិតអនុញ្ញាត និងមានវិញ្ញាបនបត្របញ្ជិកា **ប.ស.ស.** ប៉ុន្តែពួកគេមិនត្រូវបានរាយការណ៍ និងចុះឈ្មោះក្នុងប្រព័ន្ធ **ប.ស.ស.**។

២. អង្គភាពសេដ្ឋកិច្ច ដែលក្នុងនោះមានសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម ដែលបានចុះបញ្ជី ឬមានអាជ្ញាបណ្ណ ឬមានលិខិតអនុញ្ញាត ប៉ុន្តែពុំទាន់បានចុះបញ្ជីនៅក្នុងប្រព័ន្ធ **ប.ស.ស.**។

៣. អ្នកសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ ដែលក្នុងនោះមានសហគ្រាសធុនមីក្រូ កម្មករនិយោជិតនៃសហគ្រាសធុនមីក្រូ កម្មករនិយោជិតម្ដងម្កាល និងបុគ្គលស្វ័យនិយោជន៍ ដែលបានចុះឈ្មោះក្នុងថ្នាលឌីជីថលសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ។

៤. វិធានការគន្លឹះ

ដើម្បីសម្រេចតាមគោលបំណងនិងគោលដៅខាងលើ, ផែនការប្រតិបត្តិនេះ កំណត់នូវវិធានការគន្លឹះ ចំនួន ៤ ដែលមានភាពប្រទាក់ក្រឡា និងបំពេញគ្នា ដូចខាងក្រោម៖

៤.១. ការសម្រួលយន្តការ និងនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម

វិធានការនេះ មានគោលបំណងសម្រួលនីតិវិធី និងដំណើរការចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធ **ប.ស.ស.** ដោយកាត់បន្ថយឯកសារតម្រូវ និងនីតិវិធីមិនចាំបាច់នានាឱ្យនៅកម្រិតអប្បបរមា ដើម្បីធានាបាននូវប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ក្នុងការជំរុញការចុះបញ្ជី។ ការបង្កភាពងាយស្រួល គួបផ្សំនឹងការកាត់បន្ថយបន្ទុកចំណាយថវិកា និងពេល សម្រាប់ការចុះបញ្ជី ពិតជាចាំបាច់ក្នុងការទាក់ទាញនិយោជក កម្មករនិយោជិត និងអ្នកសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធឱ្យចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធ **ប.ស.ស.**។

ដើម្បីសម្រេចបានការងារនេះដោយជោគជ័យ, ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ចាំបាច់ត្រូវសិក្សា និងគិតគូរលើចំណុចមួយចំនួន ដូចខាងក្រោម៖

- កែលម្អប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីអនឡាញដែលមានស្រាប់ឱ្យកាន់តែរលូន និងកាត់បន្ថយឯកសារតម្រូវ និងនីតិវិធីមិនចាំបាច់ (ឧទាហរណ៍៖ មិនតម្រូវភ្ជាប់មកជាមួយលិខិតបញ្ជាក់ការងារ)។

- ជំរុញឱ្យកម្មករនិយោជិត និងអ្នកសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធ **ប.ស.ស.** តាមរយៈទូរសព្ទឆ្លាត (Mobile App) ឬកម្មវិធីគេហទំព័រ (Web App) ដែលមានស្រាប់ ដោយភ្ជាប់មកជាមួយអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬបណ្ណឌីជីថល និងលិខិតបញ្ជាក់ពីតំណាងសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន ដើម្បីបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណកម្មករនិយោជិត និងអ្នកសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ។ បច្ចុប្បន្ន **ប.ស.ស.** បានសម្រួលនីតិវិធីជាបណ្តើរៗក្នុងការចុះបញ្ជីតាមរយៈ Mobile App, Web App និងបង្កើនទីតាំងនៅតាមទីប្រជុំជន ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងតាមផ្សារទំនើប ព្រមទាំងបម្រើសេវាកម្មពីថ្ងៃចន្ទ ដល់ថ្ងៃអាទិត្យ ពីម៉ោង ៨:៣០ នាទី ដល់ម៉ោង ១៧:៣០នាទី (លើកលែង ស្នាក់ការកណ្តាលពីម៉ោង ៧:០០នាទី ដល់ម៉ោង ២២:០០នាទី) និងផ្តល់សេវាអតិថិជន (Hotline) ២៤/៧ តាមរយៈលេខ ១២៨៦ និង១២៩៧។
- ពិនិត្យលទ្ធភាពរៀបចំយន្តការ ឬប្រព័ន្ធចែករំលែកទិន្នន័យនៃចំនួនសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន ដែលបានចុះបញ្ជីជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ មុនវត្តមានថ្នាល CamDX ដាក់ឱ្យដំណើរការតាមរយៈការកត់ត្រាការចុះបញ្ជីឡើងវិញក្នុងប្រព័ន្ធនេះ។
- ពិនិត្យលទ្ធភាពរៀបចំយន្តការចែករំលែកទិន្នន័យអ្នកសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ ដែលបានចុះឈ្មោះក្នុងថ្នាលឌីជីថលសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ មកប្រព័ន្ធ **ប.ស.ស.** ដើម្បីជាមូលដ្ឋានសម្រាប់គិតគូរ និងវាយតម្លៃលទ្ធភាពចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម។

៤.២. ការផ្តល់ការលើកទឹកចិត្ត

វិធានការនេះ មានគោលបំណងលើកទឹកចិត្ត និងទាក់ទាញម្ចាស់សហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន, កម្មករនិយោជិត, និងអ្នកសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធឱ្យចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធ **ប.ស.ស.**។ ក្នុងទិដ្ឋភាពសាកល, ក្រៅពីទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីរបបសន្តិសុខសង្គម, សហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន ដែលបានចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម អាចត្រូវបានផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តតាមរូបភាពផ្សេងៗ ដូចជា លទ្ធភាពចូលក្នុងលទ្ធកម្មសាធារណៈ, ការទទួលបានសេវាហិរញ្ញវត្ថុ, ការចូលទៅកាន់ទីផ្សារ និងមានឱកាសទទួលបានសេវាកម្មអាជីវកម្មផ្សេងៗ។

ដើម្បីសម្រេចបានការងារនេះដោយជោគជ័យ, ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ចាំបាច់ត្រូវសិក្សា និងគិតគូរលើចំណុចមួយចំនួន ដូចខាងក្រោម៖

- បង្កើតកម្មវិធីផ្តល់ពានរង្វាន់ដល់សហគ្រាស គ្រឹះស្ថានដែលអនុលោមតាមច្បាប់បានល្អបំផុតប្រចាំឆ្នាំ ដោយមានការប្រគល់រង្វាន់ក្នុងសប្តាហ៍គាំពារសង្គមកម្ពុជា។
- ពិនិត្យលទ្ធភាពក្នុងការគិតគូរអំពីអន្តរាគមន៍គាំពារសង្គមនានា នៅពេលមានគ្រោះអាសន្ន។
- ផ្តល់ឱកាសដល់សហគ្រាសធុនមីក្រូ និងធុនតូចទទួលបានប្រាក់កម្ចីក្នុងកម្រិតអត្រាការប្រាក់ទាបពីគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុនានា ដែលរួមមាន ធនាគារសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម (SME) ជាដើម។

- ផ្តល់ឱកាសដល់សហគ្រាសធុនមីក្រូ និងធុនតូចទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលបន្ថែមលើជំនាញផ្សេងៗពីកម្មវិធីជាតិដែលក្នុងនោះរួមបញ្ចូលទាំងកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈផងដែរ (ឧទាហរណ៍៖ ជំនាញរៀបចំរបាយការណ៍រដ្ឋបាល និងហិរញ្ញវត្ថុ និងការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ)។

៤.៣. ការជំរុញការអនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិ

វិធានការនេះ មានគោលបំណងពង្រឹងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ក្នុងការជំរុញឱ្យសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន មកចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធ **ប.ស.ស.**។ សហគ្រាស គ្រឹះស្ថានទាំងឡាយដែលមិនបានអនុវត្តតាមបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន អាចប្រឈមនឹងការផាកពិន័យនានា អនុលោមតាមលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមាន។

ការជំរុញការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ទាមទារនូវក្របខណ្ឌគតិយុត្ត និងបទប្បញ្ញត្តិចាំបាច់សម្រាប់គ្រប់គ្រង និងកំណត់ស្តង់ដារប្រតិបត្តិ ជាពិសេសយន្តការសហការ និងការកំណត់ច្បាស់លាស់នូវតួនាទីភារកិច្ចរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ។ ជាមួយគ្នានេះ, ការពង្រឹងប្រព័ន្ធអធិការកិច្ច, ការពង្រឹងសមត្ថភាពអធិការការងារ និងអធិការសន្តិសុខសង្គម, និងការដាក់ចេញនូវគោលការណ៍ណែនាំថ្មីបន្ថែមសម្រាប់ការពង្រឹងលក្ខខណ្ឌការងារនៅក្នុងសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន ជាធាតុដែលមិនអាចខ្វះបាន ក្នុងការជំរុញការចុះបញ្ជីកម្មករនិយោជិត ទៅក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម។

ដើម្បីសម្រេចបានការងារនេះដោយជោគជ័យ, ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ចាំបាច់ត្រូវសិក្សា និងគិតគូរលើចំណុចមួយចំនួន ដូចខាងក្រោម៖

- ពង្រឹងសមត្ថភាព និងជំនាញរបស់អធិការការងារ និងអធិការសន្តិសុខសង្គម ដើម្បីធានាបាននូវប្រសិទ្ធភាពនៃការត្រួតពិនិត្យអនុលោមភាពនៃបទប្បញ្ញត្តិ។
- ជំរុញការរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹងសមត្ថកិច្ច និងការបំពេញមុខងាររបស់អធិការសន្តិសុខសង្គម ដើម្បីឱ្យអង្គភាពនេះមានសិទ្ធិអំណាចពេញលេញក្នុងការដាក់កំហិត ឬចាត់វិធានការបន្ទាន់ដល់និយោជកក្នុងសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន ឬអង្គភាពពាក់ព័ន្ធ ឬដល់កម្មករនិយោជិតដែលមិនអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន។
- ពង្រឹងកិច្ចសហការ និងការចែករំលែកព័ត៌មានរវាងក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ជាពិសេសរវាងអធិការការងារ និងអធិការសន្តិសុខសង្គម ជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ដើម្បីស្វែងរក និងកំណត់អត្តសញ្ញាណក្រុមគោលដៅ ដែលមានទីតាំងនៅតាមក្រុង ស្រុក/ខណ្ឌនីមួយៗ។
- ពង្រឹងយន្តការផ្ទៀងផ្ទាត់ព័ត៌មានសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន ដែលបានចែករំលែកតាមថ្នាល CamDX និងមុនពេលវត្តមានថ្នាល CamDX ដើម្បីបង្កភាពងាយស្រួលក្នុងការផ្ទៀងផ្ទាត់ទិន្នន័យ និងអនុវត្តវិធានការជំរុញអនុលោមភាពនៃបទប្បញ្ញត្តិ។

៤.៤. ការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងរបស់សាធារណជន

វិធានការនេះ មានគោលបំណងបញ្ជ្រាបការយល់ដឹងអំពីអត្ថប្រយោជន៍ សិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ច និងនីតិវិធីនៃការចុះឈ្មោះក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមទៅដល់សាធារណជន ជាពិសេសទៅដល់ក្រុមគោលដៅដែលបានកំណត់ខាងលើ តាមរយៈការបង្កើតយន្តការស្តីពីទំនាក់ទំនង ការអប់រំ យុទ្ធនាការផ្សព្វផ្សាយ និងកិច្ចសហការជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ។

ដើម្បីសម្រេចបានការងារនេះដោយជោគជ័យ, ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ចាំបាច់ត្រូវសិក្សា និងគិតគូរលើចំណុចមួយចំនួន ដូចខាងក្រោម ៖

- ពង្រឹងកិច្ចសហការក្រសួង-ស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល, វិស័យឯកជន, អង្គការជាតិ និងអន្តរជាតិ និងសមាគមនានា ដើម្បីបញ្ជ្រាបការយល់ដឹងអំពីអត្ថប្រយោជន៍ សិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ច និងនីតិវិធីនៃការចុះឈ្មោះក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម។
- រៀបចំវេទិកាផ្សព្វផ្សាយ និងការប្រកួតប្រជែងចំណេះដឹងប្រចាំឆ្នាំ អំពីប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម និងគោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្តរបបសន្តិសុខសង្គម។
- រៀបចំវេទិកាពិភាក្សាប្រចាំខែ ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយអំពីប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម ដោយមានការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធដែលរួមមានវិស័យសាធារណៈ និងឯកជន តំណាងនិយោជក និងកម្មករនិយោជិត។
- ពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រី ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្សព្វផ្សាយតាមរយៈយន្តការថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដែលក្នុងនោះរួមមានការបណ្តុះបណ្តាលរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ។
- ការពង្រីកការផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ នៅតាមគ្រឹះស្ថានសិក្សា និងតាមរយៈការបញ្ចូលមាតិកាពាក់ព័ន្ធនឹងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមទៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សារបស់គ្រឹះស្ថានសិក្សា។

៥.ក្របខណ្ឌពេល និងស្ថាប័នសម្របសម្រួល និងអនុវត្ត

ផែនការប្រតិបត្តិនេះ នឹងត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តសម្រាប់រយៈពេល ២ឆ្នាំ ចាប់ពីឆ្នាំ២០២៤ ដល់ ២០២៦ ដែលមានអគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិគាំពារសង្គម ជាតួអង្គសម្របសម្រួល និងគាំទ្រការអនុវត្តផែនការនេះ ជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដែលទទួលបន្ទុកការងារដូចបានកំណត់នៅក្នុងផែនការសកម្មភាព ព្រមទាំងស្វែងរកការគាំទ្រពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីជំរុញការអនុវត្តផែនការនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ និងជោគជ័យ។ **ប.ស.ស.** នៃក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ជាប្រតិបត្តិករគោល សម្រាប់អនុវត្តផែនការប្រតិបត្តិនេះ ដោយមានកិច្ចសហការជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត រួមមាន៖ គណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ, អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ, ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម, ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា, ក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ (គណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ), ក្រសួងមហាផ្ទៃ, ក្រសួងដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់, មជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះធុរកិច្ចថ្មី "**តេជោ**", ធនាគារសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម ព្រមទាំងក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនានា។ ដោយឡែក, ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សំខាន់ៗ ដែលនឹងចូលរួមគាំទ្រការអនុវត្តផែនការប្រតិបត្តិនេះ រួមមានអង្គការ ILO, UNDP, អង្គការអុកស្វាមប្រចាំកម្ពុជា ព្រមទាំងអង្គការជាតិ និងអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត។

៦.យន្តការតាមដាន និងវាយតម្លៃ

យន្តការនេះ មានគោលបំណងពិនិត្យ តាមដានសកម្មភាពដែលបានដាក់ចេញ និងវាយតម្លៃសមិទ្ធផល ក៏ដូចជាកំណត់បញ្ហាប្រឈមសំខាន់ៗ សម្រាប់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការកែសម្រួល និងការដាក់ចេញនូវវិធានការនៅវានុវត្តន៍ជាបន្តបន្ទាប់ ដើម្បីឱ្យការអនុវត្តផែនការនេះកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព សក្តិសិទ្ធិភាព និងជវភាព។ ការអនុវត្តយន្តការតាមដាន និងវាយតម្លៃនេះ នឹងត្រូវសម្របសម្រួលដោយអគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិគាំពារសង្គម ដោយមានកិច្ចសហការជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដែលផ្តោតលើចំណុចសារវន្ត ដូចខាងក្រោម៖

- តាមដាន និងវាយតម្លៃលើប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពដែលបានដាក់ចេញ
- ពិនិត្យឡើងវិញជាប្រចាំនូវវឌ្ឍនភាព ដែលក្នុងនោះ រួមមានការកំណត់ភាពខ្លាំង ភាពខ្សោយ បញ្ហាប្រឈម និងកាលានុវត្តភាពនៃការអនុវត្តផែនការប្រតិបត្តិដោយផ្អែកលើទិន្នន័យស្ថិតិ និងសូចនាករជាក់លាក់
- ផ្តល់កិច្ចសម្របសម្រួល និងអន្តរាគមន៍ទៅដល់ក្រសួង-ស្ថាប័នអនុវត្តក្នុងករណីចាំបាច់ ដើម្បីឱ្យការអនុវត្តផែនការមានភាពរលូន
- រៀបចំរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំត្រីមាស និងប្រចាំឆ្នាំ ជូនគណៈកម្មាធិការប្រតិបត្តិ និងក្រុមប្រឹក្សាជាតិគាំពារសង្គម ដើម្បីជ្រាបជារបាយការណ៍ និងផ្តល់ការណែនាំជាយថាហេតុ

វិធីសាស្ត្រគុណវិស័យ និងបរិមាណវិស័យ នឹងត្រូវប្រើប្រាស់ទូលំទូលាយក្នុងការប្រមូល សិក្សា និងវិភាគទិន្នន័យឱ្យបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងស៊ីជម្រៅលើការអនុវត្តគោលនយោបាយ និងលទ្ធផលដែលសម្រេចបាន។ លទ្ធផលនៃការតាមដាន និងវាយតម្លៃ ជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ធ្វើការសម្រេចចិត្តផ្នែកគោលនយោបាយ និងជាចំណេះដឹង សម្រាប់ផ្សព្វផ្សាយជាព័ត៌មានសាធារណៈ។

៧. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ការរៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវផែនការប្រតិបត្តិស្តីពីយន្តការជំរុញការចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម ឆ្នាំ២០២៤-២០២៦ ជាឧបករណ៍ដែលរួមចំណែកគាំទ្ររាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ និងពង្រីកការគ្របដណ្តប់កិច្ចគាំពារផ្នែកសន្តិសុខសង្គម សំដៅលើកកម្ពស់សុខុមាលភាពរបស់ប្រជាជនប្រកបដោយសមធម៌ និងបរិយាបន្ន។ ផែនការប្រតិបត្តិនេះ ជាកាតាលីករជំរុញ និងគាំទ្រដល់សហគ្រាស គ្រឹះស្ថានឱ្យចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម ដើម្បីឱ្យនិយោជក កម្មករនិយោជិត ក៏ដូចជាអ្នកសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីរបបសន្តិសុខសង្គម និងអន្តរាគមន៍ដទៃទៀត ស្របតាមក្របខណ្ឌគោលនយោបាយជាតិគាំពារសង្គម និងយុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ ឆ្នាំ២០២៣-២០២៨ ក៏ដូចជាគោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធនានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

ប.ស.ស. នឹងកើនសមាជិកថ្មីដែលជានិយោជក កម្មករនិយោជិត និងអ្នកសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធដែលបានចុះឈ្មោះក្នុងថ្នាលឌីជីថលសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធយ៉ាងហោចណាស់ ១,២ លាននាក់ តាមរយៈការអនុវត្តផែនការប្រតិបត្តិនេះ ក្នុងរយៈពេល ២ឆ្នាំ។ បន្ថែមលើយន្តការសម្របសម្រួលរឹងមាំ, ឆន្ទៈក្នុងការអនុវត្ត និងកិច្ចសហការខ្ពស់ពីភាគីពាក់ព័ន្ធគឺជាសហថាមពលមិនអាចខ្វះបាន ដើម្បីគាំទ្រការអនុវត្តផែនការនេះ ក៏ដូចជាគោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងជោគជ័យ។ ទោះបីជាផែនការប្រតិបត្តិនេះ ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តសម្រាប់រយៈពេល ២ឆ្នាំ និងផ្តោតជាចម្បងលើកម្មករនិយោជិតដែលកំពុងបម្រើការនៅក្នុងអង្គភាពសេដ្ឋកិច្ច ដែលបានចុះបញ្ជី ឬមានអាជ្ញាបណ្ណ ឬមានលិខិតអនុញ្ញាត និងមានវិញ្ញាបនបត្របញ្ជិកា **ប.ស.ស.** និងអ្នកសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធដែលបានចុះបញ្ជីក្នុងថ្នាលឌីជីថលសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ ប៉ុន្តែវិធានការដែលបានកំណត់នៅក្នុងឯកសារនេះ នឹងអាចត្រូវបន្តអនុវត្តនៅឆ្នាំបន្ទាប់ ឬមានការកែសម្រួលបន្ថែម ផ្អែកតាមលទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃជាក់ស្តែង ឬតាមការចាំបាច់ ហើយវិធានការទាំងនេះ ក៏ជួយសម្រួលដល់ដំណើរការនៃការពង្រីកវិសាលភាពរបបសន្តិសុខសង្គមទៅដល់ក្រុមគោលដៅដទៃទៀត ផងដែរ។

ឧបសម្ព័ន្ធ ១ ៖ តារាងផែនការសកម្មភាព

ល.រ	វិធានការគន្លឹះ	សូចនាករ	ក្របខណ្ឌពេល	ក្រសួង-ស្ថាប័នទទួលបន្ទុក
១. ការសម្រួលយន្តការ និងនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម				
១.១	ធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីតាមអនឡាញ ដោយកាត់បន្ថយឯកសារតម្រូវ និងនីតិវិធីមិនចាំបាច់ ដើម្បីសម្រួលដល់កិច្ចដំណើរការ និងនីតិវិធីចុះឈ្មោះក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម	ប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម	២០២៤-២០២៥	ប.ស.ស.
១.២	បង្កើនទីតាំងចុះឈ្មោះតាមរយៈការចុះបញ្ជិកាឱ្យងាយស្រួលជាងមុន ដោយធ្វើការចុះឈ្មោះចល័ត, ចុះឈ្មោះដល់ទីតាំង រួមមាន ផ្សារទំនើប និងចុះផ្ទាល់តាមក្រសួង-ស្ថាប័ន, សម្រួលនីតិវិធីប្រមូលខ្ទៅដៃ និងមកយកបណ្ណ **ប.ស.ស.** ដល់ទីតាំង	យន្តការក្នុងការជំរុញការចុះបញ្ជីសមាជិក ប.ស.ស.	២០២៤-២០២៥	ប.ស.ស.
១.៣	សិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាពនៃការអនុវត្តភាគទាន ជាកញ្ចប់គ្រួសារ ដើម្បីកៀគរអ្នកក្នុងបន្ទុករបស់សមាជិក **ប.ស.ស.** ជាបុគ្គលស្វ័យនិយោជន៍ និងក្រុមគោលដៅដែលមានចំណូលមធ្យមអាចមានលទ្ធភាពចូលក្នុងរបបនេះ	យន្តការក្នុងការជំរុញការចុះបញ្ជីសមាជិក ប.ស.ស.	២០២៥	ប.ស.ស.
១.៤	សិក្សាលទ្ធភាពដាក់ឱ្យអនុវត្តយន្តការចែករំលែកទិន្នន័យ និងព័ត៌មានចាំបាច់នៃចំនួនសហគ្រាស គ្រឹះស្ថានដែលបានចុះបញ្ជីជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធមុនវត្តមានប្រព័ន្ធថ្នាល CamDX ដាក់ឱ្យដំណើរការ ដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់ទិន្នន័យ	យន្តការចែករំលែកទិន្នន័យ	២០២៥-២០២៦	-**ដឹកនាំ** ៖ ក.ស.ហ.វ. -**គាំទ្រ**៖ ក.ក.ប., អ.ក.គ, ប.ស.ស, ក.ព.ណ., ក.ឌ.វ.ប.ន., ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
១.៥	សិក្សាលទ្ធភាពដាក់បញ្ចូលមុខរបរអាទិភាពរូបនីយកម្មផ្នែកក្រៅប្រព័ន្ធជាដំណាក់កាលៗទៅតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែងដើម្បីផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ពីរបបសន្តិសុខសង្គម	លទ្ធផលនៃការសិក្សាមុខរបរអាទិភាពរូបនីយកម្មផ្នែកក្រៅប្រព័ន្ធត្រូវបានកំណត់	២០២៥-២០២៦	-**ដឹកនាំ**៖ ក.ឌ.វ.ប.ន. (គ.ស.អ.ស.ក) -**គាំទ្រ**៖ ប.ស.ស., អ.ក.គ, ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ

២. ការផ្តល់ការលើកទឹកចិត្ត				
២.១	រៀបចំកម្មវិធីផ្តល់ពានរង្វាន់ដល់សហគ្រាស គ្រឹះស្ថានដែលអនុលោមតាមច្បាប់បានល្អបំផុតប្រចាំឆ្នាំ	កម្មវិធីផ្តល់ពានរង្វាន់ត្រូវបានរៀបចំ	២០២៥-២០២៦	ប.ស.ស.
២.២	រៀបចំយន្តការកំណត់ប្រភេទ កម្រិត ឬទំហំអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម ឬការលើកទឹកចិត្តទៅដល់ក្រុមគោលដៅ ដូចជា៖ - សិក្សាលទ្ធភាពកំណត់កម្រិតអត្រាការប្រាក់កម្ចីពីធនាគារ SME - លទ្ធភាពក្នុងការគិតគូរអំពីអន្តរាគមន៍គាំពារសង្គមនានានៅពេលមានគ្រោះអាសន្ន - ពិនិត្យលទ្ធភាពការផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តផ្សេងៗទៀត - រៀបចំយន្តការលើកទឹកចិត្ត និងផ្តល់សមាជិកភាព ប.ស.ស. ដល់អ្នកប្រកបរបរសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធលើគ្រប់វិស័យ និងប្រភេទអាជីវកម្ម មុខរបរ និងការងារអាទិភាពទាំង១៥	យន្តការនៃការផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តត្រូវបានរៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្ត	២០២៤-២០២៥	-**ដឹកនាំ ៖** ប.ស.ស. -**គាំទ្រ៖** អ.ក.គ, ធនាគារ SME, ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
៣. ការជំរុញការអនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិ				
៣.១	រៀបចំយន្តការសហការរវាងអធិការការងារ, អធិការសន្តិសុខសង្គម, អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន, និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធក្នុងការស្វែងរក និងកំណត់អត្តសញ្ញាណក្រុមគោលដៅ ដើម្បីជំរុញការអនុវត្តវិធានការចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម	យន្តការសហការរវាងភាគីពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីជំរុញការចុះបញ្ជីត្រូវបានរៀបចំ និងអនុវត្ត	២០២៤-២០២៥	-**ដឹកនាំ៖** ក.ក.ប. -**គាំទ្រ៖** ប.ស.ស., ក.ឱ.វ.ប.ន., ក.ព.ណ, ក្រសួងមហាផ្ទៃ, ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់, ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ

៤. លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងរបស់សាធារណជន				
៤.១	រៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលសមត្ថភាព និងផ្សព្វផ្សាយផ្ទាល់នៅតាមទីតាំងសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន ដោយមានការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ	ការផ្សព្វផ្សាយនៅតាមទីតាំងសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន ត្រូវបានរៀបចំ	២០២៥	-**ដឹកនាំ៖** ប.ស.ស. -**គាំទ្រ៖** ក.ឱ.វ.ប.ន. (គ.ស.អ.ស.ក), អ.ក.គ., ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
៤.២	រៀបចំវេទិកាពិភាក្សា ឬកម្មវិធីប្រកួតប្រជែងចំណេះដឹងប្រចាំខែ និងប្រចាំឆ្នាំ អំពីប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម និងគោលនយោបាយបាយពាក់ព័ន្ធ ដោយមានការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធ ដូចជាតំណាងវិស័យសាធារណៈ, តំណាងនិយោជក, តំណាងកម្មករនិយោជិត និងតំណាងសិស្ស-និស្សិត ជាដើម	វេទិកាពិភាក្សា ឬកម្មវិធីប្រកួតប្រជែងចំណេះដឹងត្រូវបានរៀបចំ	២០២៤-២០២៥	-**ដឹកនាំ៖** ប.ស.ស. -**គាំទ្រ៖** ក.ឱ.វ.ប.ន. (គ.ស.អ.ស.ក), អ.ក.គ., ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
៤.៣	រៀបចំការបណ្តុះបណ្តាលពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រី ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្សព្វផ្សាយតាមរយៈយន្តការថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ	ការបណ្តុះបណ្តាលពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីត្រូវបានរៀបចំ	២០២៤-២០២៥	-**ដឹកនាំ៖** ប.ស.ស. -**គាំទ្រ៖** ក.ឱ.វ.ប.ន. (គ.ស.អ.ស.ក), អ.ក.គ., ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
៤.៤	រៀបចំកម្មវិធីចែករំលែកព័ត៌មានប្រចាំសប្តាហ៍ ឬប្រចាំខែអំពីនីតិវិធី និងដំណើរការចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម សិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចនៃការចុះបញ្ជី និងអត្ថប្រយោជន៍ពីប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម ទៅដល់សាធារណជន	កម្មវិធីចែករំលែកព័ត៌មានត្រូវបានរៀបចំ	២០២៤-២០២៥	-**ដឹកនាំ៖** ប.ស.ស. -**គាំទ្រ៖** ក.ឱ.វ.ប.ន. (គ.ស.អ.ស.ក), អ.ក.គ., ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
៤.៥	ពង្រីកការផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ នៅតាមគ្រឹះស្ថានសិក្សា និងតាមរយៈការបញ្ចូលមាតិកាពាក់ព័ន្ធនឹងប្រព័ន្ធគាំពារសង្គមទៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សារបស់គ្រឹះស្ថានសិក្សា	ការផ្សព្វផ្សាយនៅតាមគ្រឹះស្ថានសិក្សាត្រូវបានរៀបចំ	២០២៤-២០២៦	-**ដឹកនាំ៖** ប.ស.ស. -**គាំទ្រ៖** អ.ក.គ, ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា, ក.ឱ.វ.ប.ន. (គ.ស.អ.ស.ក), ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ

ឧបសម្ព័ន្ធ ២ ៖ និយមន័យ

- **កម្មករនិយោជិត** សំដៅដល់ជនគ្រប់ភេទ និងគ្រប់សញ្ជាតិ ដែលបានចុះកិច្ចសន្យាធ្វើការយកកម្រៃ ក្រោមការដឹកនាំ និង គ្រប់គ្រងរបស់បុគ្គលម្នាក់ទៀតជារូបវន្តបុគ្គល ឬ នីតិបុគ្គលជាសាធារណៈ ឬឯកជន។
- **សហគ្រាសធុនមីក្រូ** សំដៅដល់សហគ្រាសអាជីវកម្មគ្រប់ប្រភេទដែលមានផលរបរប្រចាំឆ្នាំក្រោម ៦២ ២៥០ ដុល្លារអាមេរិក ឬមានចំនួនកម្មករនិយោជិតក្រោម ៥នាក់។
- **បុគ្គលស្វ័យនិយោជន៍** សំដៅដល់ជនប្រកបការងារ ឬមុខរបររកចំណូលផ្ទាល់ខ្លួន ដោយមិនពាក់ព័ន្ធនឹងប្រាក់ឈ្នួលឬប្រាក់បៀវត្សដែលផ្តល់ដោយនិយោជក ឬរដ្ឋតាមកិច្ចសន្យាការងារ ហើយក៏មិនមានការប្រើប្រាស់កម្មករនិយោជិតនៅក្នុងសកម្មភាពការងារ ឬមុខរបររបស់ខ្លួន។
- **កម្មករនិយោជិតម្តងម្កាល** សំដៅដល់ជនដែលចុះកិច្ចសន្យាធ្វើការមួយជាប្រាកដ តាមធម្មតាត្រូវតែឱ្យហើយក្នុងរយៈពេលយ៉ាងខ្លី និងធ្វើការមួយពេលៗ ធ្វើឈប់ៗ និងធ្វើមួយរដូវៗ។
- **ថ្នាលផ្លាស់ប្តូរទិន្នន័យកម្ពុជា** (Cambodia Data Exchange – CamDX) សំដៅដល់ថ្នាលបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាសម្រាប់ផ្លាស់ប្តូរទិន្នន័យរវាងប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ននានាដោយសុវត្ថិភាព និងដោយយន្តការច្បាស់លាស់តាមរយៈប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត ឬបណ្តាញតភ្ជាប់ឌីជីថលផ្សេងៗ ក្នុងគោលដៅភ្ជាប់ជាប្រព័ន្ធរដ្ឋាភិបាលឌីជីថល និងសេដ្ឋកិច្ចឌីជីថល។
- **ប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីអាជីវកម្មតាមថ្នាលបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន** (Online Business Registration System–OBR) សំដៅដល់ថ្នាលបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់ការចុះបញ្ជីអាជីវកម្ម និងស្នើសុំអាជ្ញាប័ណ្ណ លិខិតអនុញ្ញាត និងវិញ្ញាបនបត្រជំនាញ ដែលត្រូវបានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការលើកដំបូងនៅថ្ងៃទី១៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២០ និងកត់ត្រានូវចំណុចចាប់ផ្តើមនៃការដ្ឋានកែទម្រង់មួយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

សម្គាល់៖

- យោងតាមអង្កេតកម្លាំងពលកម្ម ២០១៩, **វិស័យក្រៅប្រព័ន្ធ** រួមមានអ្នកធ្វើការទាំងអស់នៅក្នុងសហគ្រាសដែលមិនបានចុះបញ្ជីជាមួយអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ និងគ្មានបញ្ជីគណនេយ្យពេញលេញ។ វិស័យក្រៅប្រព័ន្ធមិនរាប់បញ្ចូលគ្រួសារដែលផលិតសម្រាប់តែការប្រើប្រាស់ចុងក្រោយខ្លួនឯង, កសិកម្មសម្រាប់ចិញ្ចឹមជីវិត និងការសាងសង់លំនៅឋានខ្លួនឯង។ល។ **ការងារក្រៅប្រព័ន្ធ** រួមមាននិយោជក និងអ្នកធ្វើការដោយទុនផ្ទាល់ខ្លួនដែលធ្វើការងារក្នុងសហគ្រាសវិស័យក្រៅប្រព័ន្ធផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ អ្នកធ្វើការឱ្យគ្រួសារមិនយកប្រាក់ឈ្នួល និងនិយោជិត និងអ្នករៀនធ្វើការ និងអ្នកហាត់ការដែលគ្មានប្រាក់ឈ្នួលពេលឈប់សម្រាកប្រចាំឆ្នាំ ឬអត្ថប្រយោជន៍ឈប់សម្រាកឈឺ និងដែលនិយោជករបស់ពួកគេមិនបានចូលរួមបង់ភាគទានដល់របបសន្តិសុខសង្គមរបស់ពួកគេ។

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគាំពារសង្គម

គាំពារសង្គមកម្ពុជា

SOCIAL PROTECTION IN CAMBODIA

NATIONAL SOCIAL PROTECTION COUNCIL